

FRAȚII GRIMM

A fost odată...

Else cea isteață
și alte povestiri

Traducere din limba germană
de Viorica S. CONSTANTINESCU

Ilustrații de Silviu PUICĂ

Ediție îngrijită de Livia IACOB

Cartea Românească
EDUCATIONAL

Cuprins

- Else cea isteață / 5
- Soricelul, păsăruica și cârnăciorul / 10
- Muzicanții din Bremen / 13
- Fluierașul de os / 18
- Diavolul cu trei fire de păr de aur / 21
- Păducheșul și puricelul / 31
- Fetița fără mâini / 34
- Hans cel isteț / 41
- Cele trei graiuri / 47
- Croitorul ajuns în cer / 50
- Pune-te-masă, Măgarul de aur și Bâtă-ieși-din-sac / 53
- Fetică / 67
- Degețel / 72
- Nunta doamnei Vulpi / 79
- Piticii / 84
- Mirele tâlhar / 89

Domnul cumătru / 96

Doamna Trude / 99

Cumătra Moarte / 101

Bătrânul Sultan / 105

Ranița, pălărioara și cornul / 108

Roland cel iubit / 116

Pasărea de aur / 121

Hänsel și Gretel / 130

Cuprins / 141

Else cea isteață

Era odată un om care avea o fiică: pe Else cea isteață. Când fata crescă mai mărișoară, tatăl îi spuse:

- Else, noi am dori să te măriți.
- Da, spuse și mama, numai să apară pețitorul care să o vrea.

În sfârșit, apăru de departe unul pe nume Hans și o ceru de nevastă. Însă puse o condiție: fata să fie isteață.

- O, zise tatăl ei, nu isteață, Else e foarte deșteaptă.
- Iar mama fetei a adăugat și ea:
  - Else poate vedea vântul cum merge pe uliță și poate auzi cum strănută găzele.
  - Daaa? Atunci — zise Hans — o iau de nevastă. Dar și dacă n-o fi deșteaptă cu adevărat, să știți că n-o iau.

Apoi se așezără cu totii la masă și mama îi spuse Elsei:

- Else, scumpa mamei, du-te în beci și adu niște bere.
- Else ridică iute capacul și coborî în beci cu o ulcică în mână; ajunsă acolo, luă un scaunel și se așeză în fața unui butoi ca să nu trebuiască să se aplece cât curgea berea în cană și să capete dureri de șale. Ulcica o puse în față ei și dădu drumul la robinetul butoiului, iar în timp ce berea curgea în ulcică, cum nu voia să-și lase ochii să lenivească, începu să se uite

Atunci Else cea isteață începu să plângă și să se tângue:

— Vai de mine și de mine, dacă eu mă mărit cu Hans și dacă vom avea un copil și dacă acesta va crește mare și dacă noi îl vom trimite în pivniță după bere și dacă el va trebui să scoată bere din butoi, ar putea să-i cadă în cap fierul de la plug și să-l lovească de moarte!

Așa stătea și plângea de sărea cămașa de pe ea, din cauza nenorocirilor care ar fi putut să se abată asupra fiului ei. În acest timp, cei de sus așteptau berea, dar Else cea isteață nu mai apărea. Atunci mama spuse unei servitoare:

— Ia mergi tu jos, în beci, și vezi ce face Else acolo de nu mai vine.

Servitoarea coborî în beci și o găsi pe fiica stăpânei lângă butoi, stând și plângând.

— Else, da' de ce plângi? întrebă servitoarea.

— Cum să nu plâng, a răspuns Else printre lacrimi și sughituri, dacă mă mărit cu Hans și dacă vom avea un copil și dacă va crește copilul și dacă va trebui să scoată bere din butoi, nu s-ar putea să-i cadă fierul de colo în cap și să-l omoare?

Servitoarea își zise în sinea ei: „Ce deșteaptă-i Else a noastră, zău așa”. Și se așeză alături și începu să plângă și ea împreună cu fiica stăpânei din pricina acelei nenorociri care putea să se abată asupra Elsei.

După o vreme, văzând că nici servitoarea nu mai vine cu berea, cum toți cei de la masă erau însetați, mama îi spuse servitorului:

— Ia mergi tu în pivniță și vezi ce fac Else și servitoarea.

Servitorul se duse jos, acolo le găsi pe Else și pe servitoare stând amândouă și plângând lângă butoi.

Atunci le întrebă:

— Ah, spuse Else, cum să nu plâng? Dacă eu mă mărit cu Hans și dacă vom avea un copil și dacă va crește copilul și dacă va trebui să scoată bere din butoi, s-ar putea să-i cadă în cap fierul plugului și să-l lovească de moarte.

Și se porni iar pe plâns. Servitorul zise:

— Ce deșteaptă-i Else a noastră!

Se așeză și el lângă Else și servitoare și începu să bocească împreună cu ele și să se jeluiască. Sus, toți îl așteptau pe servitor să vină cu berea. Cum servitorul nu mai venea, bărbatul îi spuse nevestei:

— Ia mergi tu jos, nevastă, și vezi ce-i cu Else și cu ceilalți de nu mai vin cu berea.

Femeia coborî și-i găsi pe toți trei plângând și-i întrebă de ce. Drept răspuns, îi povestiră în cor cum, dacă Else se va mărita cu Hans, dacă vor avea un copil, dacă va crește mare copilul și dacă-l vor trimite în beci după bere și dacă va scoate bere din butoi, s-ar putea ca fierul plugului, atârnat în cui, să-i cadă în cap și să-l omoare. Mama spuse și ea de îndată:

— Ce deșteaptă-i Else a noastră! și s-a așezat și-a început să plângă împreună cu ceilalți.

Bărbatul a mai așteptat o vreme, apoi, văzând că tot nu vine berea, îi spuse lui Hans:

— Trebuie să mă duc eu însuși în beci să văd ce se petrece acolo.

Când coborî și-i văzu pe toți plângând și când mai află motivul, strigă și el:

— Ce deșteaptă-i Else a noastră! Si se așeză lângă ceilalți începând să plângă și el amarnic la gândul că nepotul lui va muri.

Petitorul stătu el ce stătu singur, apoi, văzând că nimeni nu se mai întoarce din beci, se gândi: „M-ori fi așteptând pe mine” și coborî și el în beci. Văzându-i pe toți cum plâng, întrebă:

— Ah, dragă Hans, spuse Else, dacă noi ne căsătorim, dacă vom avea un băiețel, dacă băiatul va crește, dacă-l vom trimite în beci și dacă va scoate bere din butoi, atunci ar putea să-i cadă în cap fierul acela din cui și să-i zdrobească capul. Cum să nu plângem când ne gândim ce soartă îl aşteaptă pe copilașul nostru!

— Ei, nici că-mi doream o nevastă mai înțeleaptă ca tine, dragă Else.

Și o luă de mâna și ieșiră din beci, iar la scurt timp după aceea, făcură nuntă mare.

După un timp, Hans îi spuse soției sale:

— Nevastă, eu vreau să merg să muncesc ca să câștig ceva bani. Du-te tu la câmp și seceră grâul ca să avem pâine.

— Da, iubitul meu Hans, mă duc.

După ce Hans a plecat, a pregătit ea o mâncare, un fel de terci, și a plecat la câmp. Cum ajunse pe ogor, începu să se gândească: „Oare ce să fac eu mai întâi? Să secer grâu sau să mănânc? Ei, mai bine mănânc”. Și mânca toată oala cu terci. Fiind sătulă, își spuse iar ca pentru sine: „Ei, acum ce faci, seceri la grâu sau tragi un puișor de somn? Mai bine dormi, Else”. Și se întinse în lanul de grâu și adormi.

Hans era de multă vreme deja acasă, dar Else nu mai venea. Atunci își zise: „Ce isteață-i Else a mea, și-i și harnică, ia uite cum muncește, sărăcuța, nici măcar n-a venit pe acasă ca să mănânce”. Cum începuse deja să se intunece și Else tot nu apărea, Hans plecă să vadă ce se întâmplase cu ea. Mare-i fu mirarea când văzu că Else nu secerase nimic și dormea în lanul de grâu.

Atunci Hans, furios, se repezi acasă, luă o plasă plină cu clopoței și o înveli pe Else cu ea. Apoi se întoarse acasă, închise

Respect toate ușile, se așeză pe un scaunel și începu să aștepte. În sfârșit, pe la miezul nopții se trezi și Else cea isteață și, când sări în sus, clopoțeii din plasa cu care era învelită începură să sune la fiecare pas ce-l făcea. Ea se sperie foarte tare și, ca nebună, spuse: „Sunt eu sau nu sunt eu?” Nu știa ce să facă și multă vreme stătu nemîscată, în sfârșit, își zise: „Mă duc acasă și acolo am să aflu dacă sunt eu sau nu sunt eu, ei trebuie să știe”. Ajunse alergând acasă, dar găsi ușile închise. Bătu la fereastră și întrebă:

- Hans, Else este înăuntru?
- Da, răspunse Hans, Else este înăuntru.

Atunci Else cea isteață, speriată, își zise: „Doamne, atunci înseamnă că eu nu sunt eu”. Si porni cutreierând de la o ușă la alta, dar, când oamenii auzeau clopoțeii sunând, nu-i deschideau. Așa rătacea biata Else pe ulițe și nu-și putea găsi un adăpost. De la un timp, a plecat din satul acela și nimeni n-a mai văzut-o vreodată.

Şoricelul, păsăruica și cârnăciorul

O dată, un şoricel, o păsăruică și un cârnăcior ajunseră să trăiască laolaltă. Se gospodăreau împreună și trăiau de mult timp fericiți mărindu-și avereia în chip miraculos de la o zi la alta. Treaba păsăruiciei era să zboare în fiecare zi în pădure și să aducă găteje pentru foc, a şoricelului să care apă, să facă focul și să așeze masa, iar a cârnăciorului să gătească.

Dar, când te saturi de prea mult bine, începi să vrei altceva!

Așa se întâmplă într-o zi și cu păsăruica noastră, care se întâlni cu o altă păsăruică pe drum și aceasta i-a povestit ce viață minunată duce ea, lăudându-se cât o ținea gura. Ba îi mai spuse că acasă la ea munca ei era făcută de niște blegi cu care locuia.

Atunci păsăruica se gândi că, dacă şoricelul cară apă și face focul, iar cârnăciorul gătește, n-ar fi rău ca ea să se retragă în camera ei și să se odihnească până ce masa era gata.

Cârnăciorul rămăsese lângă oală așteptând să fierbă mâncarea și, când se apropiere ora mesei, se vîrni în oală și se răsuci de câteva ori în terciul din ea ca să fie mai gustoasă

Respe[mâncarea] Tocmai atunci sosi și păsăruica cu legătura de găteje din pădure, o puse jos, se aşezără toți trei la masă și mâncară pe săturate. Apoi se culcară toți și dormiră până a doua zi dimineața.

Viața părea minunată numai că, a doua zi, păsăruica nu vru să se mai ducă în pădure după găteje, urmând sfatul păsăruicii întâlnite pe drum cu o zi înainte, și spuse că s-a săturat să-i slugărească pe cei doi, șoricelul și cârnăciorul, că ar fi nebună de legat ca să mai facă ce-a făcut până atunci, că ar fi bine să-și mai schimbe sarcinile și fiecare dintre ei să înceerce să mai facă și altceva.

Păsăruica era maestră în a vorbi convingător și obținea totdeauna ce-și dorea. Trebuia oricum să ai mult curaj să-l convingi pe cârnăcior să aducă el lemne, pe șoricel să gătească, ei rămânându-i căratul apei.

Și ce s-a întâmplat mai departe?

Cârnăciorul s-a dus după lemne, păsăruica a aprins focul, șoricelul a pus oala la fier și așteptau numai să vină cârnăciorul ca să aducă lemne pentru zilele următoare. Dar cârnăciorul a întârziat aşa de mult pe drum, că cei doi rămași acasă au intrat la bănuială și păsăruica a ieșit afară să ia o gură de aer. Nu departe de casă văzu un câine care-i spuse că-l întâlnise pe bietul cârnăcior prădat, motolit, ce mai, vai de capul lui. Păsăruica începu să-l învinovătească pe câine cum că el ar fi hoțul care-l prădase pe cârnăcior, dar toată sfada nu-i ajută la nimic; până la urmă, câinele îi spuse că găsise la cârnăcior documente false și de aceea, fiind vinovat, își pierduse de fapt viața. Tristă, păsăruica luă gătejele, zbură acasă și-i povestii șoricelului ce-a aflat. Amândoi erau acum foarte măhniți, dar și-au păstrat cumpătul și au început să se sfătuiască ce să facă mai departe ca să trăiască împreună și să se gospodărească.

șoricelul să pregătească mâncarea. Îi veni însă ideea să se învârtească și el de câteva ori printre legumele ce fierbeau în oală, să le ungă puțin, aşa cum făcea carnăciorul. Dar nu apucă să ajungă bine în mijlocul oalei, că-si pierdu pielea, părul și, opărit, muri. Când păsăruica veni să se așeze la masă, nu mai văzu bucătarul lângă foc. Îngrozită, începu să țipe, să arunce gătejele încocoate și încolo, dar tot nu găsi șoricelul. Ba mai mult, din neatenția ei, gătejele ajunseră în foc și se stârni un incendiu care mistui întreaga casă. Păsăruica fugi după apă, găleata îi căzu însă în fântână și ea, vrând s-o scoată, alunecă și se îne că.